

Alzheimer La lluita contra l'oblit

L'atenció precoç aconsegueix resultats

Els usuaris d'un projecte per a malalts lleus noten millores socials, anímiques i físiques

A.G.M.
BARCELONA

Millorar la qualitat de vida de persones que comencen a tenir problemes de memòria o altres malalties pròpies de l'envelliment, mantenint les seves capacitats el màxim de temps possible. Aquest és l'objectiu del projecte REMS (Reforçar i Estimular la Memòria i la Salut) de la Fundació Catalunya La Pedrera, que es va posar en marxa l'abril de l'any passat amb 28 usuaris en dos centres i que avui ja arriba a 343 persones en 21 espais socials.

El projecte s'adreça a persones grans que pateixen Alzheimer, Parkinson o altres demències, però que encara tenen una dependència lleu o moderada. Un sector que queda menys cobert pels recursos de l'administració, més enfocats als malalts en una fase més avançada. Segons el primer balanç dels impulsors del projecte, aquesta atenció precoç aconsegueix resultats, ja que la majoria dels usuaris asseguren

que han notat millores socials, anímiques i també físiques.

Segons una enquesta de la fundació, el 86% dels usuaris valoren positivament o molt positivament la millora en les relacions socials i en el seu estat anímic des que participen en aquest projecte. El 77% valoren positivament o molt positivament la millora física durant la participació, cosa que els impulsors consideren destacable tenint en compte que en molts casos les malalties avancen ràpidament i no tenen marxa enrere.

Activitats i seguiment individual

El projecte REMS preveu activitats de socialització (com lectura, cinema o música), d'estimulació cognitiva (com tallers d'orientació, de memòria i de càlcul) o d'estimulació física (per millorar la motricitat general, prevenir la desorientació i prevenir caigudes). També s'ofereix la possibilitat de dinar en companyia, hi ha grups de suport emocional i ajuda mútua dirigits als mateixos malalts i també als seus cuida-

Les persones malaltes amb dependència moderada queden menys cobertes pels recursos públics, més enfocats a fases avançades.

DAVID BORRAT

dors, i cursos de formació i accions informatives per als cuidadors.

Per damunt de l'oferta d'activitats, però, els impulsors destaquen el seguiment individualitzat que es fa de cada cas. Neuropsicòlegs o psicòlegs especialitzats en malalties neurodegeneratives exerceixen com a gestors de casos, i s'encarreguen d'acollir els usuaris i les seves famílies, de fer-ne la valoració, i de recomanar-los l'itinerari d'activitats. Les decisions, això sí, es prenen d'acord amb les famílies i amb els mateixos usuaris. Es tracta, justament, de potenciar al màxim la seva autonomia. —

Més oferta de cursos per als cuidadors

Un total de 1.349 persones van superar l'any passat els cursos per a cuidadors no professionals que ofereixen la Creu Roja i la Fundació Pere Tarrés amb la col·laboració del departament de Benestar. L'any anterior l'havien superat 1.195 persones. L'oferta de cursos per als cuidadors ha augmentat durant els últims anys, i actualment hi ha 15 entitats que fan cursos acreditats per la Generalitat.

“Tenim un horitzó llarg però esperançador”

Doctor Joan Farré, Gerent Assistencial de la Fundació Sociosanitària de Manresa

Avui se celebra el dia Internacional de l'Alzheimer. Per al doctor Joan Farré, Gerent Assistencial de la Fundació Sociosanitària de Manresa, la conscienciació és diària. Per això treballen 365 dies l'any amb malalts d'Alzheimer i les seves famílies, amb tot tipus de professionals: metges, psicòlegs, fisioterapeutes, infermeres, gerocultors... Malgrat que avui és una malaltia incurable, el doctor Farré ens dona una bona notícia: “Hi ha una recerca constant en molts àmbits, amb un horitzó llarg

però esperançador. I moltes eines de suport a les famílies a tot Catalunya”. La mateixa Fundació n'és un exemple:

Paral·lelament a l'atenció i tractament al pacient “Quan arriba un malalt redirigim a la seva família a l'Associació de familiars de malalts d'Alzheimer per a que puguin sentir-se recolzats. A més s'està fent formació per als cuidadors. Fins ara existia la figura de pacient expert” -malalts que expliquen les seves vivències a nous malalts-“i ara s'està

L'atenció centrada en el pacient i el suport al cuidador, línies de treball de la Fundació Sociosanitària de Manresa

preparant el cuidador expert, cuidadors que voluntàriament, amb una preparació prèvia donaran suport altres cuidadors”. Com a totes les malalties, hi ha unes alertes. “Al principi el malalt pensa que se n'oblida de les coses per que s'està fent gran. Quan n'és conscient que té l'Alzheimer malauradament ja està massa avançat. Per això és molt important consultar el metge de família quan hi ha sospites. Amb la Federació de Botiguers de Manresa i l'Associació de Familiars hem creat un programa per a que els botiguers puguin detectar en els seus clients habituals signes d'alerta, com ara comprar cada dia un mateix producte, dir al botiguer que agafi els diners del moneder... Tenen un telèfon de contacte per a que puguin informar d'aquest possible cas.”

La Infermera gestora de casos i els Gerocultors, cervell i ànima

Dins del seu personal la Fundació té dos perfils professionals que són figures molt valuoses pel malalt. “D'una banda tenim la infermera gestora de casos. Acompanya al malalt en totes les seves gestions, li recordarà a ell o al seu cuidador quin especialista l'ha de visitar, l'ajudarà a moure's per les diferents unitats dels centres... I l'altra figura és el gerocultor, un professional molt motivat que centra l'atenció en la persona, es preocupa del seu dia a dia i la coneix perfectament. La cuida amb tot el respecte que es mereix, encara que tingui les seves capacitats cognitives reduïdes. Nosaltres apliquem la norma *Libera Ger*, que consisteix a evitar les contencions que mobilitzen a alguns malalts però garantint la seva seguretat. Per exemple, les nostres cadires tenen un coixí antilliscant per a que la gent no rellisqui. I vam traslladar el con-

trol d'infermeria a la sala d'estar per vigilar-los les 24 hores del dia. Aquesta atenció centrada en la persona també vol dir que has de conèixer tot l'història de vida del pacient. I no només mèdic. Si li agradava arreglar-se, encara que la seva malaltia estigui molt avançada, ho tenim en compte en el seu dia a dia. No sabem què és el que passa pel seu cap. Per això hem de respectar la seva forma de ser, costums, creences, gustos. Donar-li el menjar que li agrada, posar-li música que escoltava abans. La musicoteràpia és una gran eina amb aquests malalts. Quan arribi el moment de morir, han de morir feliços, amb dignitat” conclou.

**FUNDACIÓ
SOCIOSANITÀRIA
DE MANRESA**

www.fssm.cat